

Framtidens miljökrav för biobränsle i Europa skapas nu!

Klimatfrågan, skenande oljepriser och andra faktorer har skapat ett stort tryck på betydligt större användning av biobränsle i framtidens Europa. Inte minst ger den kraftigt ökande produktionen av pellets över hela Europa sådana möjligheter. Samtidigt förs intensiva diskussioner på flera håll om utsläppen från småskalig användning av biobränslen. Till exempel är utsläppen av mycket små partiklar, så kallade submikrona partiklar och deras förmodade hälsoeffekter, i fokus. Idag är regelverket för vilka utsläpp som tillåts från ved- och pelletseldade pannor och kaminer mycket brokigt inom Europa. Ett arbete pågår nu på EU-kommissionens uppdrag för att åstadkomma gemensamma regler inom hela EU som dessutom är långsiktigt hållbara ur hälso- och miljösynpunkt. Med stöd från Energimyndighetens program "Småskalig uppvärmning med biobränslen" deltar Sverige i detta arbete. SP – Sveriges Tekniska Forskningsinstitut – svarar för detta i nära samarbete med branschorganisationerna SBBA (Swedish Boilers and Burners Association) samt Brasvärmeföreningen.

Arbetet har sin grund i det så kallade EcoDesign-direktivet för "Energy Using Products" (EUP) som antogs av EU år 2005. EUP kan vara allt från stora pannor över dammsugare till stand by-system för hemelektronik. Syftet med direktivet är att definiera ett ramverk för hur man ska optimera produkternas totala miljöprestanda över hela livslängden, givetvis med hänsyn tagen till funktionskrav och användarvänlighet. Ett övergripande mål är också att kraftfullt bidra till en minskad energianvändning, särskilt el, och därmed minska utsläppen av växthusgaser. En ge-

mensam metodik (MEEUP) för hur varje produktgrupp ska studeras ur EcoDesignsynpunkt har utvecklats, och ett stort antal EUP har identifierats, grupperats och prioriterats. För de 20 mest prioriterade produktgrupperna har förstudier gjorts eller pågår, där förslag till implementeringsåtgärder för direktivet ska tas fram. Det kan vara fråga om lagstiftning men också frivilliga överenskommelser eller "incitamentsprogram" beroende på vad som anses vara mest lämpligt.

En av de prioriterade produktgrupperna är "Solid Fuel Small Combustion Installations". I denna innefattas bland annat pannor upp till 500 kW, kaminer och spisinsatser, pelletskaminer och köksspisar. Det är viktigt att observera att inte bara biobränsleldade produkter innefattas, utan också sådana som eldas med kol, koks etc. Denna marknad är ju på Europainivå ännu mycket större än den för ved- och pelletseldade produkter, och för svensk del är det viktigt att se till att biobränslets fördelar ur bland annat klimatsynpunkt ständigt beaktas. För arbetet ansvarar en konsultgrupp med det franska företaget Bio Intelligence Service S.A.S. i spetsen. Arbetet påbörjades hösten 2007 och ska vara klart i september 2009. Förstudien ska innefatta en rad aspekter: översikt av dagens lagstiftning och standarder, marknadsanalys, konsumentmönster och infrastruktur, teknisk analys av dagens produkter, definition av ett basfall, bedömning av förbättringspotential samt scenarios och förslag till implementeringsåtgärder. Redan nu kan man nog konstatera att fokus i implementeringsåtgärderna kommer att ligga på utsläpp och energieffektivitet, eftersom resursåtgång vid tillverkning respektive

omhändertagande efter användning har liten miljöpåverkan för dessa produkter.

För att inte specifikt svenska intressen och ståndpunkter ska tappas bort är det av stor vikt att vi är med från början och deltar aktivt i arbetet. Lite efterklokkt kan konstateras att detta inte riktigt var fallet för den studie av olje-, gas- och elpannor som blev klar hösten 2007 och som resulterade i förslag från kommissionen som inte tog hänsyn till nordiska förhållanden. Extraordinära insatser fick därför göras av SP, branschorganisationer och Energimyndigheten i slutskedet för att rätta till missuppfattningar och orimliga förslag. Nu ska detta inte ske igen, utan konsultgruppen förses löpande med relevant underlag för svenska förhållanden, produkter och synsätt. Vi deltar i så kallade "stakeholders meetings", tar in enkäter avseende marknad och teknik, lämnar synpunkter på preliminära rapporter och har informella kontakter för att följa och påverka arbetet. Industrins engagemang och delaktighet i detta är av största vikt, och kanaliseras också via den europeiska branschorganisationen EHI. Speciellt bevakas från Sveriges sida biobränslets klimatfördelar och pelletsteknikens möjligheter. Det faktaunderlag som tas fram i studien och de bedömningar som görs av olika slags miljöpåverkan kommer att starkt påverka konkurrenskraften för småskalig bioenergianvändning i framtiden. Energimyndighetens stöd och industrins engagemang är ovärderligt i detta sammanhang. De slutsatser som dras i arbetet kan givetvis också komma att påverka Energimyndighetens framtida prioriteringar för FoU-verksamheten.

Lennart Gustavsson, SP

